

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No: 54

İstanbul, 27 Temmuz 2023

Konu: 7431 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 94 üncü maddenin uygulamasına ilişkin SGK Genelgesi yayımlandı.

13/1/2023 tarihli ve 32072 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7431 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun beşinci maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa eklenen geçici 94 üncü maddesinde;

*4447 sayılı Kanununun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanan işverenler tarafından Kuruma sigortalılar adına eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenin Kuruma başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi halinde, söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlük tarihine kadar bu kapsamda tahsil edilmiş primler ve idari para cezaları iade veya mahsup edilmez” denilmiş, 13/1/2023 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş uygulamanın usul ve esasları 25/07/2023 tarih **2023/24 sayılı SGK Genelgesi** ile açıklanmıştır.*

1- Kanuni düzenlemeden faydalanma şartları

- ✓ 4447 sayılı Kanununun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanılması,
- ✓ 4447 sayılı Kanununun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanan sigortalılar için eksik gün kodu ve nedeni olarak “18-Kısa çalışma ödeneği”, “27-Kısa Çalışma Ödeneği ve Diğer Nedenler”, “28-Pandemi Ücretsiz İzin” veya “29-Pandemi Ücretsiz İzin ve Diğer” seçilmiş olması,
- ✓ Sigortalılar için eksik hizmet bildirilen günlerin bulunması,
- ✓ 4447 sayılı Kanununun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlandığını belirten ve (b) bendinde sayılan eksik gün kodlarını içeren Ek-1 formunun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden alınması
- ✓ İlgili birimden alınan onaylı form ile Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuruda bulunulması,
- ✓ Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin üç ay içinde verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi,

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.

Maslak Mahallesi

Eski Büyükdere Cad.

Orjin Maslak Plaza

No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer

İstanbul - Turkey

Tel: +90 (212) 315 30 00

Fax: +90 (212) 234 10 67

www.vergidegundem.com

www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde yararlanmak mümkün olacaktır.

Bu bakımdan, nakdi ücret desteği ve kısa çalışma ödeneğinden fazla ve yersiz yararlanılmamış olması nedeniyle ilgili ay/dönemdeki eksik bildirim yapılan gün sayısı ile fiilen çalışılan gün sayısı uyumlu olan sigortalılar için bu madde hükümlerinden faydalanılması mümkün olmayacaktır.

Örnek 1: (A) işvereni tarafından işyerinde çalışan (B) sigortalısına 2020/Haziran ayı için “18-Kısa çalışma ödeneği” ile 10 gün eksik gün bildirim yapılmış olup söz konusu sigortalının ilgili ayda fiilen çalıştığı gün sayısı ve Kuruma bildirim yapılan prim ödeme gün sayısı 20 gündür. Bu durumda sigortalının ilgili ayda 10 gün kısa çalışma ödeneğini fazla ve yersiz almaması ile fiilen çalıştığı gün sayısı ve Kuruma bildirim yapılan prim ödeme gün sayısı 20 gün olması nedeniyle fazla ve yersiz olarak alınmayan kısa çalışma ödeneğine esas 10 gün için geçici 94 üncü madde hükümlerinden faydalanılması mümkün olmayacaktır.

2- Kapsamdaki işverenler

Bu uygulamadan yalnızca 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlandığı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezleri tarafından belirlenen işverenler faydalanabilecektir.

3- Kapsamdaki sigortalılar

Sigortalı bakımından 5510 /geçici 94 üncü maddesi hükmünden yararlanılabilmesi için;

- ✓ Sigortalıya yapılan ödeme hakkında 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulanmış olması,
- ✓ Yersiz ve fazla ödeme yapılan aylarda/dönemlerde yersiz ve fazla ödeme yapılan sigortalının hizmetlerinin Kuruma eksik bildirilmiş olması,
- ✓ Eksik hizmet bildirim yapılan sigortalıya ilişkin eksik gün kodu ve nedeninin “18-Kısa çalışma ödeneği”, “27-Kısa Çalışma Ödeneği ve Diğer Nedenler” “28-Pandemi Ücretsiz İzin” veya “29-Pandemi Ücretsiz İzin ve Diğer” seçilmiş olması,

Şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.

4- Eksik hizmet bildirilen günler bulunması

Kapsamdaki sigortalılar için 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulandığı aylarda/dönemlerde eksik hizmet bildirilen günlerin bulunması halinde, 5510 sayılı Kanunun Geçici 94 üncü madde hükmünden yararlanılması mümkün olacaktır.

Örnek 3: (A) işyeri işvereni tarafından işyerinde çalışan (B) sigortalısına 2020/Haziran ayı için kısa çalışma ödeneğinden dolayı 20 gün fazla ve yersiz ödeme yapıldığı Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerince tespit edilerek söz konusu ödeme Geçici Madde 32 kapsamında terkin edilmiştir.

Söz konusu sigortalının 2020/Haziran ayı için Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirim yapılan prim ödeme gün sayısının 10 olduğu varsayıldığında, genelgede belirtilen diğer şartların da sağlanması kaydıyla eksik bildirim yapılan 20 gün için ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet

beyannamesi/aylık prim ve hizmet belgesi verilebilecektir. Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulandığı aylarda/dönemlerde sigortalı adına fazla ve yersiz ödeme yapılan gün sayısı kadar bildirim yapılması gerektiğinden, fazla ve yersiz ödeme yapılan gün sayısından daha fazla ya da az bildirim yapılması mümkün olmayacaktır.

Ayrıca, ek muhtasar ve prim hizmet beyannamesi/aylık prim ve hizmet belgesindeki prime esas kazanç tutarı sigortalının ilgili ayda Kuruma bildirilmiş olan prime esas kazanç tutarının prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle bulunan günlük kazanç tutarının eksik bildirilen gün sayısı ile çarpılması suretiyle hesaplanacaktır.

5- 4447 sayılı Kanunun Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinden yararlanıldığını belirten onaylı formun alınması gerekir.

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden Genelgenin ekinde yer alan ve ilgili birimce onaylanmış olan Ek-1 formunun alınması gerekmektedir. Form işverenler tarafından 2 nüsha olacak şekilde doldurulduktan sonra işverence ilgili Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezinin onayına sunulacaktır.

Onaylanan formların bir nüshası ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne ibraz edilebilmesi için işverene verilecektir. Ayrıca onaylanan formun diğer nüshası Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/ Hizmet Merkezi tarafından saklanacaktır. Formda sigortalı bilgileri ile fazla ve yersiz ödeme yapılan ay/dönem bilgileri işyeri ve sigortalı bazında her bir ay/dönem ayrı ayrı belirtilmek suretiyle yer alacaktır.

6- Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuruda bulunulması

Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü/Hizmet Merkezlerinden Genelgenin ekinde yer alan Ek-1 formunun alınması sonrasında söz konusu onaylı formla birlikte ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne /Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuruda bulunulması gerekmektedir.

Geçici Madde 29 ve Geçici Madde 32 hükümlerinin uygulandığı aylarda/dönemlerde sigortalı adına fazla ve yersiz ödeme yapılan gün sayısı kadar bildirim yapılması gerektiğinden, Kuruma bildirim yapılacak gün sayısı Ek-1 formunda yer alan "Fazla ve Yersiz Ödeme Yapılan Gün Sayısı" kadar olacaktır.

5510 sayılı Kanunun geçici 94 üncü maddesi kapsamında eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin düzenlenecek ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinden/aylık prim ve hizmet belgelerinden dolayı anılan Kanunun ek 17 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca geriye yönelik prim teşvik, destek ve indirimlerinden yararlanılması mümkün olmayacaktır. Bu nedenle, işverenler tarafından düzenlenecek olan muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin/aylık prim ve hizmet belgesinin kanun türü seçilmeksizin verilmesi gerekmektedir.

7- Eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin verilmesi ve muhteviyatı primlerin ödenmesi

- ✓ Eksik hizmet bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğüne/Sosyal Güvenlik Merkez Müdürlüğüne başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde verilmesi ve muhteviyatı prim tutarlarının da aynı sürede ödenmesi halinde söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılacaktır.
- ✓ Örnek 5: İşveren tarafından 16/8/2023 tarihinde başvuru yapılması ve yapılan kontroller sonucunda başvurunun işleme alınması halinde, 16/8/2023 tarihi takip eden aybaşından (1/9/2023) itibaren 3 ay içinde (30/11/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil) belge/beyannamenin verilmesi ve muhteviyatı prim tutarlarının da aynı sürede ödenmesi halinde söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılacaktır.
- ✓ Başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren 5510 sayılı Kanunun geçici 94 üncü maddesi kapsamında üç aylık süre dışında verilen belgeler/beyannameler ise yasal süresinde verilmemiş sayılacaktır. Bu belgeler denetime sevk edilmeyecek söz konusu belgeler/beyannameler için ilgisine göre 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin 4 numaralı alt bendi veya (m) bendinin 4 numaralı alt bendi uyarınca idari para cezası uygulanacaktır.
- ✓ 5510 sayılı Kanunun Geçici 94 üncü maddesine istinaden işverenlerce verilen belgelere/beyannamelere ilişkin olarak ilgili dönemlerde fiili çalışması bulunmayan sigortalı/sigortalılar için bildirim yapıldığının tespit edilmesi halinde 5510 sayılı Kanunun ve buna dair mevzuatın sahte sigortalılığa ilişkin hükümleri uygulanacaktır.

Söz konusu Genelge sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.